

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена Потоцька Олена ПОТОЦЬКА

«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Теорія джазу»**

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

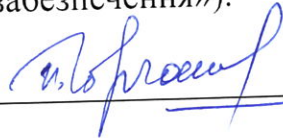
**Д н і п р о
2 0 2 5**

Розробник:

Баранцев Андрій Михайлович - викладач циклової комісії «Мистецтво джазу»

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Теорія джазу» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво» 2025 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня Фаховий молодший бакалавр 2025--2026 навчального року (на основі базової середньої освіти), методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Гарант ОПП

Ірина ГОРЧАКОВА

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Теорія джазу» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням методичної ради ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

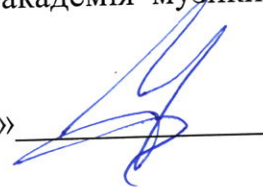
Голова ради

Олена ПОТОЦЬКА

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Теорія джазу» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії «Мистецтво джазу» ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «27» серпня 2025 року).

Голова циклової комісії «Мистецтво джазу»
МИЧЛО

Ілля

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень і ступінь вищої освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів – 6	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна Денна форма навчання
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 2-4
Тижневих годин: аудиторних – 1 самостійної роботи – 0,5	освітньо-професійна програма - «Музичне мистецтво»	Семестр – 3-8
	Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр	Аудиторні заняття – 109 годин
Вид контролю – залік		Самостійна робота здобувачів – 71 година

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета – Формування розуміння основ джазової теорії: ладогармонічної мови, ритмічних моделей, форм, структур та стилістики джазової музики. Надання аналітичного інструментарію для осмислення джазової імпровізації, композиції та аранжування.

Практичне застосування теоретичних знань у створенні аранжувань для малих і великих ансамблів, ре-гармонізації мелодії, традиційній гармонізації, а також ознайомленню з сучасними концепціями в джазовій композиції.

2.2. Завдання:

- Опанувати будову трізвуків, септакордів, нонакордів, альтерованих акордів, а також принципи їх функціонального застосування в тональній та модальній системах.

- Навчитись використовувати guide tones (3 і 7 ступені акорда) для побудови ефективного голосоведення та гармонічного наповнення.
- Освоїти принципи чотирьохголосної гармонізації.
- Розвинути навички аранжування для малих ансамблів (комбо): застосування voicings (close, drop-2, rootless), ритм-секційної оркестровки.
- Сприяти розвитку слухового контролю, внутрішнього уявлення гармонійної вертикалі, інтонаційної точності та стилістичної відповідності при реалізації теоретичного матеріалу в аранжувальній практиці.

2.3. Компетентності:

- *Інтегральна компетентність (ІК)*

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

2.3.1 Загальні (ЗК)

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

2.3.2. Спеціальні (СК)

СК 2. Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3. Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4. Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5. Здатність демонструвати професійні навички уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/ /організаційно-творчій діяльності.

СК 6. Здатність передавати знання, застосовувати професійні та педагогічні методи, підходи, технології, знання вікової психології в умовах роботи з аматорським колективом та/або в педагогічній діяльності на рівні початкової мистецької освіти (відповідно до освітньо-професійної

програми).

СК 8. Здатність оперувати професійною термінологією.

2.4. Програмні результати навчання:

РН 1. Спілкуватися державною мовою усно і письмово в процесі навчання та виконання завдань.

РН 4. Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 5. Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6. Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8. Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 9. Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 13. Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 15. Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Будова інтервалів та акордів

- Інтервали: чисті, малі, великі, збільшені, зменшені.
- Побудова тризвуків: мажор, мінор, зменшений, збільшений.
 - Септакорди: доміантний, мажорний, мінорний, напівзменшений, зменшений.
- Розширенні акорди: нонакорди, ундеціми, тердеціми.

Тема 2. Будова ладів

- Мажорний лад і його модуси (дорійський, фрігійський, лідійський, міксолідійський, еолійський, локрійський).

- Гармонічний та мелодичний мінор і похідні модуси.
- Вибір ладу для акорда (scale to chord approach).

Тема 3. Функціональна гармонія

- Функції тоніка – субдомінанта – домінанта на прикладі архаїчного блюзу.
- Джазові прогресії: II–V–I, III–VI–II–V–I.
- Каденції та секвенції.

Тема 4. Ритміка та метрика

- Свінг: ритмічне відчуття, виконання восьмих, пульсація, акценти.
- Поліритмія та акценти: одночасне звучання різних ритмів, ритмічні зсуви.
- Функції ритм-секції: роль контрабаса, ударних та фортепіано у джазовому комбо.

Тема 5. Аналіз джазових стандартів

- Форми: ААВА, АВАС, блюз, Rhythm changes.
- Робота з lead sheet.
- Типові гармонічні схеми та фразування.

Тема 6. Бібоп як теоретична система

- Джазова мова бібопу: хроматика, проходження, фрази.
- Chromatic approach, bebop scales.
- Аналіз творів Чарлі Паркера, Діззі Гіллеспі.

Тема 7. Гармонізація мелодії

- Види гармонізації цільових, прохідних та введних акордів.
- Voice leading: принципи плавного з'єднання акордів.
- Приклади гармонізації простих мелодій (all the things you are, ornithology).

Тема 8. Аранжування для комбо

- Аранжувальні принципи: інструментування, ролі інструментів в ансамблі.
- Голосоведення: rootless, guide tones, drop 2, drop 3, drop 2\4, upper structure triads.
- Використання контрапункту, поліфонії, ритмічних патернів.

Тема 9. Модальний джаз

- Принцип модальної імпровізації.
- Аналіз композицій «So What» (Майлз Девіс) та «Impressions» (Джон Колтрейн).
- Відмінність між функціональною та модальною гармонією.

Тема 10. Сучасні напрямки

- Джаз після 1970-х: ф'южн, ECM, free jazz.
- Колтрейнівські цикли, тричастинна симетрія (Giant Steps).
- Гармономелодика Орнетта Коулмана.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Ауд.	Практ.	Лабор.	Індив.
Тема 1.					
Інтервали: чисті, малі, великі, збільшені, зменшені.	3	2			3
Побудова тризвуків: мажор, мінор, зменшений, збільшений.	5	4			2
Септакорди: домінантний, мажорний, мінорний, напівзменшений, зменшений.	9	6			3
<i>Разом за темою 1</i>	20	12			8
Тема 2.					

Мажорний лад і його модуси (дорійський, фрігійський, лідійський, міксолідійський, еолійський, локрійський).	5	4				2
Гармонічний та мелодичний мінор і похідні модуси.	3	2				2
Вибір ладу для акорда (scale to chord approach).	7	6				2
<i>Разом за темою 2</i>	18	12				6
Тема 3.						
Функції тоніка – субдомінанта – домінанта на прикладі архаїчного блюзу.	5	4				3
Джазові прогресії: II–V–I, III–VI–II–V–I.	7	4				4
<i>Разом за темою 3</i>	15	8				7
Тема 4.						
Свінг: ритмічне відчуття, виконання восьмих, пульсація, акценти.	5	4				3
Поліритмія та акценти: одночасне звучання різних ритмів, ритмічні зсуви.	5	4				2
Функції ритм-секції: роль контрабаса, ударних та фортепіано у джазовому комбо.	9	7				2
<i>Разом за темою 4</i>	22	15				7
Тема 5.						
Форми: AABA, ABAC, блюз, Rhythm changes.	8	4				5
Типові гармонічні схеми та фразування.	5	4				3
<i>Разом за темою 5</i>	16	8				8
Тема 6.						
Джазова мова бібопу: хроматика, проходження, фрази.	5	4				3
Chromatic approach, bebop scales.	5	4				2
Аналіз творів Чарлі Паркера, Дізі Гіллеспі.	7	4				3
<i>Разом за темою 6</i>	20	12				8
Тема 7.						

Види гармонізації цільових, прохідних та введних акордів.	5	4				3
Приклади гармонізації простих мелодій (all the things you are, ornithology).	5	4				2
<i>Разом за темою 7</i>	13	8				5
Тема 8.						
Аранжувальні принципи: інструментування, ролі інструментів в ансамблі.	5	4				2
Голосоведення: rootless, guide tones, drop 2, drop 3, drop 2\4, upper structure triads.	3	2				2
Використання контрапункту, поліфонії, ритмічних патернів.	7	6				2
<i>Разом за темою 8</i>	18	12				6
Тема 9.						
Принцип модальної імпровізації.	3	2				3
Гармономелодика Орнетта Коулмана.	3	2				2
Аналіз композицій «So What» (Майлз Девіс) та «Impressions» (Джон Колтрейн).	6	4				2
Відмінність між функціональною та модальною гармонією.	10	6				4
<i>Разом за темою 9</i>	25	14				11
Тема 10.						
Джаз після 1970-х: ф'южн, ECM, free jazz.	5	4				2
Колтрейнівські цикли, тричастинна симетрія (Giant Steps).	5	4				3
<i>Разом за темою 10</i>	13	8				5
Усього годин	180	109				71

5. Теми аудиторних занять

Тема 1. Будова інтервалів та акордів

Тема 2. Будова ладів

Тема 3. Функціональна гармонія

Тема 4. Ритміка та метрика

Тема 5. Аналіз джазових стандартів

Тема 6. Бібоп як теоретична система

Тема 7. Гармонізація мелодії

Тема 8. Аранжування для комбо

Тема 9. Модальний джаз

Тема 10. Сучасні напрямки

**6. Теми лабораторних занять
навчальним планом не передбачені**

**7. Теми індивідуальних занять
навчальним планом не передбачені**

8. Самостійна робота

<i>Назва розділу і теми</i>	<i>Усього годин</i>
Тема 1. Будова інтервалів та акордів Побудова тризвуків: мажор, мінор, зменшений, збільшений.	8
Тема 2. Будова ладів Вибір ладу для акорда (scale to chord approach).	6
Тема 3. Функціональна гармонія Функції тоніка – субдомінанта – домінанта на прикладі архаїчного блюзу.	7
Тема 4. Ритміка та метрика	7

Поліритмія та акценти: одночасне звучання різних ритмів, ритмічні зсуви.	
Тема 5. Аналіз джазових стандартів Форми: ААВА, АВАС, блюз, Rhythm changes.	8
Тема 6. Бібоп як теоретична система Аналіз творів Чарлі Паркера, Діззі Гіллеспі.	8
Тема 7. Гармонізація мелодії Voice leading: принципи плавного з'єднання акордів.	5
Тема 8. Аранжування для комбо Голосоведення: rootless, guide tones, drop 2, drop 3, drop 2\4, upper structure triads.	6
Тема 9. Модальний джаз Аналіз композицій «So What» (Майлз Девіс) та «Impressions» (Джон Колтрейн).	11
Тема 10. Сучасні напрямки Колтрейнівські цикли, тричастинна симетрія (Giant Steps).	5
Усього годин	71

9. Індивідуальні завдання не передбачені.

10. Методи та технології навчання

Вивчення нормативної дисципліни «Теорія джазу» передбачає поєднання різних методів і технологій викладання. Під час проведення занять використовуються наступні методи:

1. У процесі роботи над художнім матеріалом:
 - розмовний (бесіда, діалог, роз'яснення);
 - наочний (ілюстрування, демонстрування)
 - практичний (індивідуальна гра на інструменті та/або проспівування матеріалу).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні методи (поєднання теорії та практики).
3. За логікою сприйняття та засвоєння навчального матеріалу:

- індуктивно-дедуктивні, репродуктивні, проблемні,
риторично-інтерпретаційні, постановочно-аналітичні методи.

11. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: виступи.

Критерії оцінювання знань і компетентностей з навчальної дисципліни:

Оцінка «А» («відмінно»):

- 1) високий рівень володіння теоретичними знаннями;
- 2) вільне застосування практичних навичок;
- 3) правильно, без жодної помилки виконані всі завдання.

Оцінка «В» («дуже добре»):

- 1) дуже добрі знання теоретичного матеріалу;
- 2) вміння застосовувати теоретичні знання у практичних завданнях;
- 3) незначні помилки у виконанні завдань, наявність окремих неточностей.

Оцінка «С» («добре»):

- 1) достатня міра засвоєння ключових теоретичних понять;
- 2) окремі неточності й помилки при виконанні завдань.

Оцінка «D» («задовільно»):

- 1) наявність загальних теоретичних знань на рівні уявлень;
- 2) неточності та помилки при виконанні завдань.

Оцінка «Е» («достатньо»):

- 1) наявність окремих уявлень про вивчений матеріал;
- 2) не виконано більшу частину завдань.

Оцінка «FX» («незадовільно з можливістю повторного складання»):

- 1) незнання більшої частини навчального матеріалу;
- 2) невміння застосовувати теоретичні знання на практиці;
- 3) майже повна неспроможність виконання завдань.

Оцінка «F» («незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни»):

- 1) відсутність будь-яких уявлень про вивчений матеріал;

2) неспроможність виконати жодне завдання.

12. Методичне забезпечення

- 12.1. Друковані та електронні матеріали.
- 12.2. Робоча програма..
- 12.3. Конспекти, методичні розробки.
- 12.4. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів.
- 12.5. Силабус дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

- 1.
2. Music Theory for the 21st–Century Classroom — University of Puget Sound, Kevin MacLeod (2022)
3. Nick Homes 84 bebop licks (2020)
4. Scott Reeves, Tom Walsh — Creative Jazz Improvisation (2023)
5. FiloBass: A Dataset and Corpus Based Study of Jazz Basslines Xavier Riley, Simon Dixon (2023)
- 6.
7. Jazz Theory Workbook: From Basic to Advanced Study Dariusz Terefenko (2020)
 - a. Додаткова
8. David Baker's How to Play Bebop. Vol. 1–3. Alfred Music, USA, 1983–1990.
9. The Real Book. Vol. I–III. Hal Leonard Corporation, USA, 2004.
10. Harris Barry. Exploring the Diminished. Barry Harris Publications, USA, 1985.
11. Berklee College of Music. Berklee School of Music Book. Berklee Press, Boston, USA, 2000.
12. Aebersold Jamey. Jazz Handbook. Jamey Aebersold Jazz, USA, 1992.
13. Carter Ron. Building Jazz Bass Lines. Hal Leonard Corporation, USA, 1998.

14. Nelson Oliver. Patterns for Improvisation. Jamey Aebersold Jazz, USA, 1967.
15. Lowery Robert. Method for Jazz Improvisation. Advance Music, Germany, 1995.
16. Priestley Brian. Front Line: Jazz Piano Solos. Wise Publications, London, UK, 1982.
17. Lowery Robert "Boysie". Method for Jazz Improvisation. Advance Music, Rottenburg, Germany, 1995.
- Davis Miles. Miles: The Autobiography. Simon & Schuster, New York, USA, 1989.
18. Werner Kenny. Effortless Mastery: Liberating the Master Musician Within. Jamey Aebersold Jazz, USA, 1996.
19. Harris Barry. The Barry Harris Approach to Improvisation. Barry Harris Publications, USA, 1991.
20. Parker Charlie. The Charlie Parker Omnibook. Hal Leonard Corporation, USA, 1978.
21. Slonimsky Nicolas. Thesaurus of Scales and Melodic Patterns. Coleman-Ross Co., New York, USA, 1947.

14. Інформаційні ресурси

1. Jazz Standards (www.jazzstandards.com) – база даних джазових стандартів із транскрипціями та аналізами.
2. Collier, J. The Making of Jazz. URL: <https://www.scribd.com/document/319676841/The-Making-of-Jazz-James-Lincoln-Collier-Papermac>